

Podczas XXXII Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich, które 12 czerwca br. odbyło się w Karpaczu, starostowie oraz prezydenci miast na prawach powiatu jednomyślnie przyjęli stanowisko, w którym domagają się pilnych i głębokich zmian w systemie dochodów powiatów. Sygnatariusze dokumentu nie pozostawiają złudzeń – obecny model finansowania samorządów nie zapewnia im stabilności, adekwatności ani wystarczających środków do realizowania polityki rozwojowej.

Delegaci podkreślili, że uchwalona w październiku 2024 roku ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, mimo pewnych pozytywnych rozwiązań, nie spełnia oczekiwań środowisk samorządowych. Ich zdaniem nowe przepisy tylko nieznacznie poprawiają sytuację powiatów w porównaniu z okresem po reformach podatkowych Polskiego Ładu, a daleko im do skuteczności poprzednich rozwiązań, które gwarantowały powiatom udział w podatkach dochodowych w sposób pozwalający na realne planowanie i rozwój.

Szczególnie ostro skrytykowano sposób kalkulowania potrzeb finansowych, który – jak zaznaczono – ma na celu przede wszystkim ochronę interesów budżetu państwa, a nie rzeczywiste zabezpieczenie funkcjonowania wspólnot lokalnych. Problem ten dotyka w szczególności oświaty, gdzie na 2025 rok przyjęto zapotrzebowanie finansowe odpowiadające dotychczasowej, znacznie zaniżonej subwencji – co według ZPP oznacza realny niedobór środków sięgający co najmniej 40 miliardów złotych.

Samorządowcy zwrócili także uwagę na dwa inne, kluczowe problemy: chroniczne niedoszacowanie dotacji na zadania zlecone z administracji rządowej oraz skrajnie nieadekwatne opłaty administracyjne, które nie pokrywają rzeczywistych kosztów realizacji usług dla obywateli. – „Dochodzi do sytuacji, w której powiaty dopłacają z własnych środków do każdej wykonanej usługi” – alarmują delegaci.

Związek Powiatów Polskich domaga się również zmiany zasad podziału dochodów z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa – postulując, by 75% wpływów trafiało do samorządów, a tylko 25% do budżetu centralnego. Jak wskazano, to powiaty ponoszą pełną odpowiedzialność za procesy związane z tym mieniem i to one powinny korzystać z efektów swojej pracy.

Przyjęte w Karpaczu stanowisko sygnowane przez przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego ZPP Andrzeja Płonkę stanowi zdecydowany apel o uczciwe traktowanie powiatów i ich finansową niezależność. – „Samorządność bez odpowiednich dochodów to tylko fasada” – brzmi główny przekaz władarzy powiatowych. Delegaci nie ukrywają, że oczekują pilnych działań – najlepiej jeszcze przed planowanym na 2026 rok przeglądem funkcjonowania ustawy.

Z pełną treścią stanowiska można zapoznać się [TUTAJ](#).